

Itiner

	táv	szint	jelzés
Badacsonytomaj, vasútállomás			
K+ jelzés	3,8	75	S, K
Salföldi pálos kolostor romjai	5	176	K, P
Salföld	7,7	188	P, jelzés n., Z
Tóti-hegy	10,9	381	Z, K, Z▲
Gulács	14,4	588	Z▲, Z, K, K▲
Köbölkút emlékmű	18,6	734	K▲, K
Dongó-kút	20,5	801	K, P, K●
Ranolder-kereszt	21,6	971	K
Kisfaludy-kilátó	23,1	1095	K, K▲
Klastrom-kút	24,2	1100	K▲, K, S
Rózsa-kő	25,7	1185	P●, P
Badacsony, vasútállomás	28	1193	S
Badacsonytomaj, vasútállomás	30,9	1203	K, S

NÉV:

RAJTSZÁM:

RAJTIDŐ:

CÉLIDŐ:

Hit Pajza Nemzeti Egylet

Badacsonyi Barangolás +

Badacsonytomaj, vasútállomás	Salföldi kolostor romjai	Tóti-hegy
RAJT		

Gulács	Köbölkút, bányászemlékmű	Dongó-kút
.....
Ranolder-kereszt	Klastrom-kút	Rózsa-kő
.....

Főrendező telefonszáma: 06/70/942-4410

Ranolder János

(Pécs, 1806. május 16. – Veszprém, 1875. szeptember 12.)

Ranolder János Pécssett született köztisztviselőként álló polgári család sarjaként. Édesapja Ranolder Ferenc kesztyűkészítő, édesanyja Hubáts Cecília, testvérbátyja Ranolder Károly a későbbi dárdai, majd beremendi plébános volt. Iskoláit szülővárosában kezdte a pécsi Ciszterciák Gimnáziumában, ahol kitűnő tanulmányi eredménnyel végzett, majd tanulmányait Pesten folytatta a papi szemináriumban a hittudományi karon.

1829. május 17-én pappá szentelték, ezután először a pécsi püspökségen dolgozott. Később további tudományos képzésre Bécsbe az Agusztineumba küldték, ahol teológiai doktorátust szerzett 1830-ban. Ezután visszakerülvén Pécsre, az ottani papi szemináriumban tanított a szentírástudomány és a keleti nyelvek tanáráként 1831. január 6-ától 1840-ig. 1834-től püspöki segédkönyvtárosként is dolgozott, 1834 és 1835-ben között a Szentírás magyarra történő fordításában segédkezett Szepessy püspök mellett. Kiemelkedő képességei, ismeretei révén 1840-től már a pesti egyetemen adott elő. A görög, a latin és a héber nyelv elsajátítása után több élő európai nyelvet is megtanult. Egyházi szakírói tevékenységet is kifejtett. Műveket publikált Hermeneuticae Bibliae generalis, valamint a katolikus anyaszentegyház szertartásai címmel. Tanulmányúton járta be Európa nevesebb helyeit: megfordult Itáliában, Angliában, Svájcban és Németországban. Tapasztalatairól a Religio című folyóiratban számolt be.

Az egyházi ranglétrán nagy léptekkel haladt előre, előbb pécsi kanonok, majd a papnevelde kormányzója, és 1849-ben, negyvenhárom évesen megkapta a veszprémi püspöki kinevezést. 1850. május 19-én foglalta el püspöki székét. 1861-ben 50 holdas csopaki birtokán három hónap alatt hatalmas kastélyt és a kastély mellett lévő pince mellé vincellér és présházat építtetett. Jövedelmeinek jelentős részét rendkívül szerteágazó karitatív tevékenységére fordította: Ranolder János püspök, aki szabadidejében legszívesebben szőlőbirtokaira visszahúzódva töltötte napjait, hitben, szerénységben leélt élete során jövedelmének nagy részét, mintegy négymillió forintot – az akkori időkben hihetetlenül nagy összeget – fordított közcélokra.

Alapítványokat hozott létre a pécsi szegény betegek gyógyítására, a veszprémi egyházmegye rászoruló papjai, apácái, iskolái támogatására. Veszprémben kórházat, zárdát, iskolát építtetett.

Felismerte, hogy Magyarországon és a Dunántúl egyes részein nagy jövője van a bortermelésnek, ezért Csupakon, Badacsonyan a Somló hegyen és a Hegyalján szőlőket telepíttetett, modern alapokra helyezve ezzel a fajtanemesítést.

A szőlő termesztés népszerűsítése érdekében szőlőoltványokat ajándékozott a földműveseknek, a csopaki bor nemzetközi hírnevének megalapítása az ő nevéhez fűződik. Élete utolsó nagylelkű gesztusaként a főváros részére százezer forintot adományozott egy leány-nevelő intézet alapítására.

A tudós és bőkezű mecénás nevét viselő iskola – a Ranolder Intézet – mai neve: Leövey Klára Gimnázium. Csupakon minden év szeptemberében a Ranolder Emléknapon megemlékeznek életéről és áldásos tevékenységéről.

Badacsony, Szent Imre pálos kolostor romjai

1263 előtt jött létre a Lád nemzetségbirtoka közelében, alapítói valószínűleg helyi nemesek. A rend első kolostorai között írták össze 1263-ban. 1851-ben a romjai még ismertek, 1888-ban Ádám István már csak a helyét azonosította. A Badacsony keleti oldalán, a Klastromkút nevű forrás közelében fölismerhető kolostorhely, észlelhető építészeti részlet nélkül.

A badacsonyi borvidék története

A területen már a római korban is természetek szőlőt, Probus császár nagy telepítéseket is végeztetett itt. A középkorban az ültetvények nagy része egyházi tulajdonba került. A badacsonyi ürmös a 18–19. században a tokaji aszúhoz hasonló hírnévre tett szert. A filoxéra-járvány utáni rekonstrukció során támfalakat építettek, hogy megakadályozzák a talaj erózióját és technológiai újításokat vezettek be. Új szőlőfajták is kerültek a területre. Szerzetesek telepítették be Franciaországból a Pinot grist, amely a talaj különleges adottságai folytán egy jellegzetes helyi fajtává, Szürkebaráttá alakult, amely jó évjáratokban aszúsodik. Talaja bazalt alapon pannonyagyag, pannonyhomok, lösz. Éghajlata enyhe, kiegyenlített, magas páratartalommal. A Balaton közelsége miatt a déli lejtők a vízfelületről visszaverődő napfényt is élvezhetik, így nagyon kedvező mikroklíma alakult ki, mely természetes csemegebor készítésére ad lehetőséget. A legnagyobb mennyiségben Olaszrizling terem, amelyet jó évjáratokban hosszabban érlelnek a tőkén és szemelt rizlingként hoznak forgalomba. Nagyobb termőterületen található meg a Szürkebarát, Tramini, Muscat Ottonel, Rajnai rizling és a Chardonnay is. A vidék régebbi jellemző bora volt a Kéknyelű, amely a nyolcvanas évek fagykárainak következtében erősen visszaszorult, ma azonban reneszánszát éli és a közeljövőben ismét Badacsony emblematikus bora lesz. A badacsonyi borok jellegzetesen testesek, tüzesek, zamatosak. Jellemző a tradicionális borkészítés, az ászokhordós érlelés. Bár a reduktív borkezelés és egyéb, modern technológiák is terjedőben vannak, egyelőre nem változtatták meg jelentősen a vidék borainak jellegét.